

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної
та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА КОНФЛІКТОЛОГІЯ
Викладач (-і)	Олена КОЛОМІЄЦЬ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	+38(095) 377-65-70
E-mail:	kolomietselena1964@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Форма контролю: залік. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія соціальних комунікацій та конфліктологія» є формування системи знань про систему, елементи, процеси та механізми соціальних комунікацій, сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства, про соціальну і масову комунікацію, сучасні технології комунікації, їх ефективність; а також вивчення теоретичних основ соціальної конфліктології, загальної теорії конфлікту, формування вмій діагностувати, прогнозувати, регулювати та прагматично використовувати конфлікти в системі соціальних комунікацій.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на

сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі теорії соціальних комунікацій у вирішенні суспільних завдань, засвоєння ними основ розвитку інформаційного суспільства, умов ефективної комунікації, виявлення перспектив розвитку комунікаційної діяльності у глобальних інформаційних мережах;

- надання здобувачам теоретичних знань у процесі вивчення ними методик управління та вирішення конфліктів в системі соціальних комунікацій.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- загальні характеристики комунікації;
- природу і роль соціальної комунікації у суспільній сфері;
- особливості функціонування соціальних інститутів, соціально-комунікаційних форм організації людської діяльності;
- моделі і технології соціальної комунікації;
- управління та вирішення конфліктів.

вміти:

- аналізувати актуальні проблеми інформаційної безпеки, перспективи розвитку нових інформаційно-комунікативних технологій;
- застосовувати технології ефективного спілкування та раціональної поведінки в конфлікті;
- використовувати отримані знання з метою налагодження ефективної комунікації, для попередження та врегулювання конфліктів.

набути соціальних навичок (soft skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в соціокультурному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії соціальних комунікацій

Тема 1. Вступ. Соціальні комунікації та інформація в структурі людської цивілізації.

Тема 2. Соціальна комунікація як наука і навчальна дисципліна.

Тема 3. Історія науки про соціальні комунікації.

Тема 4. Природа соціальної комунікації.

Тема 5. Соціальна комунікація та її роль у суспільній сфері.

Тема 6. Моделі і технології соціальної комунікації.

Тема 7. Вербальна комунікація.

Тема 8. Невербальна комунікація.

Тема 9. Рівні комунікації.

Тема 10. Публічна комунікація.

Змістовий модуль 2. Конфліктологія як прикладна галузь комунікативного циклу

Тема 11. Загальна теорія конфлікту.

Тема 12. Основи управління конфліктом.

Тема 13. Типологія конфліктів.

Тема 14. Вирішення конфліктів: методи, стратегії, тактики.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / І. В. Ващенко, М. І. Кляп. К.: Знання, 2013. 408 с. (Вища освіта XXI століття).

2. Іванов В.Ф. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навчальний посібник. К.: Центр вільної преси, 2010. 258 с.

3. Квіт С. Масові комунікації: підручник. К.: Києво-Могилянська академія, 2008. 206 с.

4. Коновець О. Масова комунікація: теорії, моделі, технології / О. Коновець. К.: Абрис, 2009. 266 с.

5. Косенко Ю.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю.В. Косенко. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.

6. Нагаєв В. М. Конфліктологія: навч. посіб. / В. М. Нагаєв. К.: Центр

навчальної літератури, 2004. 198 с.

7. Пірен М. І. Конфліктологія: підручник / М. І. Пірен. К.: МАУП, 2003. 360 с.

8. Почепцов Г. Інформаційна політика: навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів / Г. Почепцов, С. Чукут. К.: Знання, 2008. 663 с.

9. Примуш М. В. Конфліктологія: навч. посіб. / М. В. Примуш. К.: Професіонал, 2006. – 288 с.

10. Різун В. Теорія масової комунікації / В. Різун. К.: Просвіта, 2008. 260 с.

11. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів: підручник / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. Рівне: Перспектива, 2017. 240 с.

12. Холод О. М. Комунікаційні технології: підручник / О. М. Холод. К.: КиМУ, 2011. 313 с.

13. Холод О. М. Сучасні теорії та тенденції розвитку соціальних комунікацій: курс лекцій. У 2-х т. К.: КНУКіМ, Українська асоціація психолінгвістів, 2016.

14. Холод О. М. Соціальні комунікації: тенденції розвитку: навч. посіб. К.: Видавництво «Білий тигр», 2018. 370 с.

15. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Львів. комерц. акад. К.: Центр учбової літератури, 2012. 175 с.

Допоміжна

1. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз: монографія. К.: МАУП, 2005. 440 с.

2. Берлач А. І. Конфліктологія: навч. посіб. для дистанційного навчання / А. І. Берлач, В. В. Кондрюкова; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». К.: Університет «Україна», 2007. 203 с.

3. Білан Н. І. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві [Текст] / Н. І. Білан. Наукові записки інституту журналістики, 2014. Т. 56. С. 171-175.

4. Горовий В. М. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства: [монографія]. К.:НБУВ, 2013.

5. Гірник А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження / Андрій Гірник, Андрій Бобро. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 172 с.

6. Давидова І. Соціально-комунікаційна теорія бібліотечної діяльності: становлення та шляхи розвитку / І. Давидова. Бібліотечний вісник, 2014. № 6. С. 8-12.

7. Добровольська В. В. Документаційне забезпечення управління галузі культури в аспекті теорії документних комунікацій / В. В. Добровольська. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія, 2019. № 2. С. 69-77.

8. Зінчина О. Б. Конфліктологія: навч. посіб. / О. Б. Зінчина. Х.: ХНА, 2007. 164 с.

9. Ільганаєва В. О. Теоретико-методологічний синтез соціально-комунікаційного знання / В. О. Ільганаєва. *Філософія спілкування: філософія, психологія, комунікація*, 2009. № 2. С. 96-101.

10. Костенко Л. Закономірності соціальних комунікацій / Л. Костенко. *Вісник Книжкової палати*, 2017. № 11. С. 12-15.
11. Конфлікти у сумісній діяльності / Г. В. Ложкін, С. В. Сьомін, Т. В. Петровська, О. О. Кисельова. К.: Сфера, 1997. 96 с.
12. Конфліктологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред проф. Л. М. Герасіної та М. І. Панова. Х.: Право, 2002. 256 с.
13. Ложкін Г. В. Практикум з конфліктології / Г.В. Ложкін, Є.В. Юрківський, І. Л. Моначин. Тернопіль: Воля, 2005. – 168 с.
14. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл/ перекл. з англ. О. Возьна, Г. Сташків. Львів: Літопис, 2010. 583 с.
15. Масова комунікація: підручник / А. Москаленко, Л. Губерський, В. Іванов, В. Вергун. К.: Либідь, 1997. 216 с.
16. Моїсєєва Н. І. Глобалазаційні тенденції у сфері соціальних комунікацій / Н. І. Моїсєєва. *Вісник ХДАК*, 2014. Вип. 43.
17. Орлянський В. С. Конфліктологія: навч. посіб. для вузів / В. С. Орлянський; Мін-во освіти і науки України, Запорізький нац. техн. ун-т. К.: Центр учбової літератури, 2007. 159 с.
18. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посіб. / З. В. Партико. Львів: Афіша, 2008. 292 с.
19. Поліщук О. Б., Дікунова О. А., Кравченко О. М. Соціальні комунікації: теорія та практика: реком. бібліогр. покажчик / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету; упоряд. О. Поліщук; бібліогр. ред. О. Дікунова; за ред. О. Кравченко. Кривий Ріг, 2023. 51 с.
20. Процеси управління інтерактивними соціальними комунікаціями в умовах розвитку інформаційного суспільства: монографія / ред. А. М. Пелешишин. Львів: Вид-во Львівської Політехніки, 2012.
21. Пугач Л. Соціально-комунікативні складові комунікативної моделі / Л. Пугач. *Молодий вчений*, 2019. № 1 (65). С. 150-156.
22. Русинка І. Конфліктологія. Психологія запобігання і управління конфліктами: навч. посіб. / І. Русинка; Мін-во освіти і науки України. К.: Професіонал, 2007. 334 с.
23. Скібіцька Л. Конфліктологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Л. Скібіцька. К.: Центр учбової літератури, 2007. 383 с.
24. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування: навч. посіб. / І. О. Трухін. К.: Центр навч. літератури, 2005. 335 с.
25. Холод О. М. Квантово-холістичні категорії соціальних комунікацій / О. М. Холод. *Соціальні комунікації: теорія і практика*, 2022. Т.14 (2). С. 9-34.
26. Холод О. М. Семантика терміна «соціальна комунікація»: концептуальні підходи / О. М. Холод. *Соціальні комунікації: теорія і практика*, 2015. Т.1. С. 5-14.
27. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів: навч. посіб. / М. В. Цюрупа. К.: Кондор, 2004. 182 с.
28. Яцимірська М. Г. Наука про комунікування: генеза, засади, мова / М. Г. Яцимірська. *Вісник Львів. ун-ту. Сер. Журналістика*. 2011. Вип. 34. Ч. 1. С. 261-266.

Електронні ресурси:

1. Гаврилюк Н. Феномен соціальної комунікації в інформаційному суспільстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu/ua:8080/handle/ntb/6948>. – Назва з екрана.
2. Горовий В. М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс [Електронний ресурс]: монографія. – Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/nauk-mon/MonGor.pdf>. – Назва з екрана.
3. Квіт С. Масові комунікації: підручник. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 206 с.
http://pidruchniki.com/1584072018956/zhurnalistika/masovi_komunikatsiyi
http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/1090/1/Kvit_Mass%20Communications.pdf
4. Моїсеєва Н. І. Становлення системної методології досліджень соціальної комунікації [Електронний ресурс] / Н. І. Моїсеєва. Режим доступу: https://nakkim.edu.ua/images/Instytutu/nauka/vydannia/bibliotek_dok_inform/bdi_1_2_015.pdf#page=89

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи, Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

